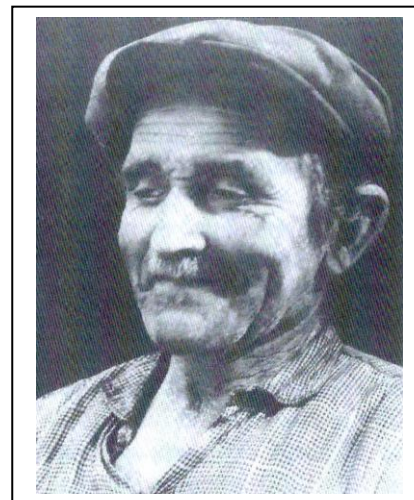

Van Tongel Theodoor °1896

Jeugd

Theodoor Van Tongel werd op 1 december 1896 geboren te Mol.

Theodoor Van Tongel was de laatste telg van een uitgestorven familie, die geboren was in een van de armzalige huisjes op 'Den Berg' (nu Hoogstraat) in Ginderbroek te Mol. Dit gehucht nestelde zich in de Nete-vallei, in de open ruimte, op en top in de natuur.

Beroepsleven

Theodoor Van Tongel, ook wel "de Poerre" genaamd, werkte als stukadoor of plafonneerder, maar hij ging "liever hazen vangen dan plekken". 's Morgens vroeg liep hij langs de uitgezette stroppen. Overdag werkte hij als "plekker" en 's avonds was een fles sterke drank zijn beste vriend. Hij was eigenlijk een zwerverstroper die ging werken om zijn drank te kunnen betalen.

In Schrieken (in Balen?) kende hij alle hagen en kanten.

Hijzelf woonde hier of daar in een weidestal op een gehucht van Mol.

Was hij een landloper?

De eerste keer dat de rijkswacht hem oppakte, was in 1921. Theo was toen 24 jaar oud. Hij werd door de rechter acht dagen naar de gevangenis verwezen omdat hij zijn boete niet kon betalen.

Hoewel hij dagelijks op strooprondte ging, werd hij (40 j.) pas in 1937 voor de tweede maal aangehouden door de rijkswacht. Zij vonden immers twee hazen en een fazant in zijn armtierig logement. Weer kreeg hij een boete van acht dagen, maar omdat hij die niet kon betalen, moest hij voor een maand de bak in. In de gevangenis van Turnhout kwijnde hij weg. Hij miste de open natuur en vooral zijn sterke drank.

Theodoor Van Tongel behoorde nog tot die typische zwervers zoals er vele eeuwen geleden in de Kempen rondliepen. In 1963 werd hij (66 jaar) weer voor de rechter gebracht. Deze oordeelde nu dat Theo een landloper was omdat hij zonder middelen van bestaan leefde. Op 31 oktober 1963 arriveerde hij in de Rijksweldadigheidskolonie van Wortel. Een jaar later, op 9 november 1964 kwam hij vrij. Hij werd doorverwezen naar de "Zusterkens der Armen" in Antwerpen, omdat zij onderdak boden aan thuislozen. Maar Theo miste de vrije natuur...

Opnieuw strompelde deze zwerver langs de cafés naar de hem bekende bossen, waar hij veel ging slapen in beestenstallen. En als hij geen beschutting vond, dan sliep deze eenzaam onder de blote hemel.

Op een keer heeft hij een oud vrouwtje de schrik van haar leven bezorgd. Hij was weer stroppen gaan plaats, werd vermoeid en kroop op het kerkhof van Mol in een pas gegraven graf. Het oude vrouwtje pakte de schrik van haar leven toen ze 's morgens gesnurk uit een graf hoorde komen. Dit voorval bracht hem weer in contact met de rijkswacht en hij werd in het bejaardenhuis van de "Zusters van het Heilig Hart" te Mol geplaatst. Maar niet voor lang echter, want hij wilde zwerven en daarom ging hij bij de zusters lopen.

Theodoor Van Tongel was een merkwaardige figuur die verschillende jaren in de Rijksweldadigheidskolonie van Wortel verbleef. In de herfst van 1966 werd hij (69 jaar) opnieuw aangehouden voor het stropen van enkele konijntjes. Omdat hij geen verblijfsadres had, werd hij door de politierechter veroordeeld tot internering als landloper, en naar Wortel gestuurd. Omdat hij toen al gepensioneerd was, kwam hij in de ouderlingenafdeling terecht.

Theodoor werd tewerkgesteld in de papierafdeling. Hij knapte ervan op, maar na enkele weken verblijf binnen in de inrichting hunkerde hij naar het buitenleven. Zo werd hij na een viertal weken op de grote boerderij van de instelling tewerkgesteld. Daar kwam hij opnieuw tot leven. Daar wist hij regelmatig een konijntje te stropen, dat hij vervolgens in een potje op het vuur in de stal liet pruttelen tot het gaar was.

Zo werd Theodoor Van Tongel, als onverbeterlijke stroper, verschillende malen opgenomen als landloper en weer gereclasseerd om dan definitief verblijf te vinden in het rusthuis 'Witte Meren' in Mol. Op 12 juni 1991 blies deze 94-jarige zijn laatste adem uit. Hij, die honderden keren in weer en wind geslapen had, duizenden beestjes had gestrikt, was niet meer. Deze Wannes Raps van het gehucht Ginderbroek in Mol had geleefd als een zwervende vagebond, maar niemand kwaad gedaan had.

KG

Bronnen:

- > J.Bosch, "Landloperij achter groene tralies", boek, 2007.
- > Cavagakaart van de Rijksweldadigheidskolonie Wortel.